

178 Karcinom děložního čípku – ovlivňují ženy svým přístupem četnost onemocnění a možnost terapie?

Pešová Z.

Masarykův onkologický ústav, Oddělení gynekologické onkologie, Brno

Karcinom čípku děložního je závažný celosvětový zdravotnický problém, je druhým nejčastějším zhoubným nádorem žen v České republice; ročně onemocní přibližně 1100 žen a 500 jich zemře. Rakovině čípku děložního lze předcházet prevencí a včasná diagnóza dává pacientkám zhruba osmdesátiprocentní naději na uzdravení. Karcinom děložního čípku je pro včasný záchyt precanceroz nejděčnější oblastí. Je dobře přístupný zrakové kontrole, kolposkopickému vyšetření a odběru buněčného materiálu k poměrně spolehlivému cytologickému vyšetření.

Screening se poprvé provádí u žen poté, co zahájily sexuální život a pak v pravidelných ročních intervalech bez omezení věku. Dnes je opakovaný screening prováděný v pravidelných intervalech nejlepší ochranou před vznikem karcinomu děložního čípku.

Výsledky průzkumu prováděné na OGYN MOÚ Brno po dobu 5-ti měsíců v roce 2006 až 2007 za účasti 60 pacientek:

1. Dosažené vzdělání:

- základního vzdělání dosáhlo – 12 (22 %), středního odborného – 22 (36,7 %) žen, z celkového počtu 60 účastnic průzkumu tedy dosáhlo nižšího vzdělání 56,6 % žen, vzdělání středoškolské s maturitou – 21 (35 %), vysokoškolské – 5 (8,3 %).

2. Rodinný stav:

- vdané ženy – 23 (38,3 %), rozvedené – 22 (36,7 %), vdov je 11 (18) a svobodné ženy jsou 4 (6,7 %).

3. Bydliště:

- město 28 (46,7 %) a vesnice 32 (53,3 %) žen; smyslem této otázky bylo zjistit, zda se objeví rozdíl v počtu žen s onemocněním karcinomu čípku děložního žijících ve městě a na vesnici.

4. Máte svého gynekologa?

- 44 (73,3 %) žen gynekologa má a 16 (26,7 %) žen gynekologa nemá.

5. Jak často absolvujete preventivní gynekologické prohlídky?

- 1x za 6 měsíců preventivní prohlídku absolvuje 16 (26,7 %) žen, v průběhu 1 – 2 let 10 (16,6 %), 1x za 3 – 4 roky 16 (26,7 %) a 1x za 5 a více let 18 (30 %).

6. Doba zahájení sexuálního života:

- po 17 roku života – 41 (68,4 %), před 17 rokem života zahájilo sexuální život 11 (18,3%) žen a na otázku nechtělo 8 (13,3 %) žen.

7. Střídání sexuálních partnerů:

- stále sexuální partnery má naprostá většina žen – 44 (73,3 %), na otázku neodpovídá 16 (26,7 %) žen a časté střídání sexuálních partnerů neuvádí žádná z oslovených.

8. Počet porodů:

- 3x – 24 (40 %), 2x – 15 (25 %) žen, jeden porod – 14 (23,3 %) a čtyři a více porodů uvádí 7 (11,7 %) žen.

9. Kouření:

- 36 (60 %) žen nekouří, kuřáček je 24 (40 %);
5 žen uvádí 5 – 10 cigaret denně, 7 žen kouří 15 – 20 denně a 2 kuřáčky se přiznávají ke 40 cigaretám.

Ženy, které se zúčastnily průzkumu, podceňují význam pravidelných preventivních gynekologických prohlídek; při obligatorním vyšetření je pak často potvrzen již pokročilý nález a léčba onemocnění karcinomu čípku děložního je náročnější.

V současnosti je veřejností stále více vnímána informace o vakcinaci proti HPV virům, ženy získávají informace o onemocnění děložního čípku a může se předpokládat zvýšená návštěvnost v gynekologických ambulancích.